СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVI. Ч. 87. Джерзи Сіті, Н. Дж., субота, 14. квітня, 1928. VOL. XXXVI. No. 87. Jersey City, N. J., Saturday, April 14, 1928. THREE CENTS.

ЗАНЕПОКОЄННЄ ЗА ДОЛЮ „БРЕМЕНА"

ЛІТАКА НЕ БАЧИЛИ ВЖЕ ЦІЛУ ДОБУ.

СТ. ДЖАН'С, Нова Фунляндія, 12. квітня. — До тепер, се є до 2. години над раном, не чути ще нічого про долю німецького літака „Бремена", що вилетів з трома летунами з Ірляндії в безперервну подорож понад Атлянтійський океан в Америку.

Бачили його яку добу тому назад на середині океану. З огляду на те, що довкола американських берегів панує густа мрака, всі висказують побоювання за його долю. На Новій Фунляндії вже й появилися чутки про появу літака, але всі вони показалися неправдивими.

Здовж берега жде богато кораблів, а богато людий стереже на суши. Летуни покладають надію на Келя, котрий має бути вправним нічним летуном. На летничому поли Мичела під Ню Йорком уже пороблено всі приготовання для принятя летунів.

КОНҐРЕСОВИЙ СЕНАТ УХВАЛИВ ЗАКОН ПРО ДОПОМОГУ ФАРМЕРАМ.

ПАЛАТА ПОСЛІВ МАЄ ДЕБАТУВАТИ ЙОГО НА СЛІДУЮЧИЙ ТИЖДЕНЬ.

ВАШИНГТОН, 12. квітня. — Сенат ухвалив нині 53 голосами проти 23 законопроєкт Мекнарі-Гогена про допомогу фармерам.

Ухвалений сенатом проєкт визначує фонд на 400 міліонів долярів, який має бути вжитий на вирівнанне цін про продажі фармерських виробів. Сього засобу мається вживати лишень тоді, як не може пособити наданне фармерських кредитів.

Проєкт тепер переходить до рільничого комітету палати послів, а ся палата буде його дебатувати на слідуючий тиждень.

СУД НАД НАФТОВИМИ ОБМАНСТВАМИ.

МІНІСТЕР НЕ ДОЗВАЛЯЄ СВОБІДНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ ЗА АРЕНДУ НАФТОВИХ ТЕРЕНІВ.

ВАШИНГТОН, 12. квітня. — На розправі проти нафтового підприємця Синклера за змову з міністром нутрішним справ Фолом обманювати федеральний уряд при винаймі нафтових теренів зізнавали свідки про те, як Фол не допускав конкурентів Синклера предкладати свої оферти про аренду нафтових теренів Тіпат Довму. Фол держав справу в тайні так довго, поки не прийшов час на оголошенне факту, що контракт аренди вже заключений.

ПРОЦЕС ЗА НАДУЖИТТЯ КЛЕНА.

СУД НЕ ДОПУСКАЄ ЗІЗНАНЬ СТІВЕНСОНА.

ПИТСБУРГ, Па., 12. квітня. — Адвокати позовників проти теперішньої адміністрації Ку-Клакс-Клена, які позивають за безправне позбавленне їх членства, покінчили нині кликанне свідків. Тепер оборонці Клена стали кликати свідків оборони на доказ, що Клен не є такою дикою й кровожадною організацією, за яку її представляли позовники.

При кінці переслухання своїх свідків позовники старалися предложити судови письменні зізнання Стівенсона, бувшого провідника Клена в стейті Індіяні, у котрих сей робить найтяжчі обжалування проти Клена; суд відкинув сі зізнання на тій основі, що вони зложені тільки на письмі.

ІНТЕРВЕНЦІЯ В НІКАРАҐВІ.

ДІЯС ПРО СПІРНІ ПИТАННЯ НАБЛИЖАЮЧИХСЯ ВИБОРІВ.

МАНАҐВА, Нікараґва, 12. квітня. — Головна квартира американських військ, воюючих проти ліберального провідника Сандіна, потверджує вістку про побідну боротьбу 25 американських кавалеристів проти більшого відділу Сандіністів.

Провідник консерватів Діяс, признаний американським урядом за тимчасового президента Нікараґви, видав передвиборичй заклик до населення, в якому каже, що головним питаннем, яке має бути вирішене підчас виборів, се питанне, чи Нікараґва має вести свою економічну політику в порозумінню зі Злученими Державами. В сій самій відозві Діяс повідомляє, що консервативна партія, котра стоїть за кооперацією зі Злученими Державами, ставить кандидатом на уряд президента д-ра Карльоса Квадру Пасоса.

ТЕЖ ОСЯГ.

РІО ДЕЖАНЕЙРО, Бразилія, 12. квітня. — Француз Чарльс Ніколя здобув світовий рекорд у витревалости в танцю. Мимо бразилійської спеки він танцював без перерви 100 годин, побиваючи майже в двоє дотеперішний рекорд 54 годин.

Його партнери були його жена й дочка. Кажуть, що він мав танцювати вже раз у місті Касаблянці, в Мароко, без перерви 276 годин.

ДОВКОЛА ВИБОРІВ.

ВАШИНГТОН, 12. квітня. — Прихильники Смита знова подають обчислення своїх голосів на демократичній конвенції, доказуючи в сей спосіб, що вони зовсім певні номінації Смита.

Серед републиканців знова піднявся рух, щоби „асентерувати Куліджа", себто заставити його бути кандидатом републиканської партії в трете.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

З ТИМ ПРИВІТОМ ЗВЕРТАЮТЬСЯ ДО НАС В ДЕНЬ ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСЕННЯ: РІДНА ШКОЛА, ЗАСУДЖЕНІ ЛЯЦЬКИМ СУДОМ НА СМЕРТЬ УКРАЇНСЬКІ БОРЦІ, СТРАЙКУЮЧІ МАЙНЕРИ І ДРУГІ, ПОТРЕБУЮЧІ ПОМОЧІ.

КОЖДИЙ СВІДОМИЙ УКРАЇНЕЦЬ ПАМЯТАЄ НА ТІ ПОТРЕБИ, СКЛАДАЄ ВЕЛИКОДНУ ПИСАНКУ І ПЕРЕСИЛАЄ ЇЇ ЧЕРЕЗ:

Obyednanye, P. O. Box 411, Philadelphia, Pa.

ВЕЛИКОДНА ПИСАНКА НА НАРОДНІ ЦІЛИ

В канцелярії У. Н. Союза і „Свободи" зложили Великодну Писанку замісць святочних желань слідуючі:

По $15: Т. Грицей, С. Ядловський, В. Левчик і Л. Мишуга. (В рівній части на Рідну Школу, невинно засуджених на смерть і страйкуючих майнерів).

По $10: І. Слободян, І. Каштанюк і О. Ревюк. (По $5 на майнерів, по $3 на оборону засуджених на смерть і по $2 на Рідну Школу).

По $ 6: П. Маційовський. (В рівній части на всі три цілі).

По $ 5: В. Бобрів. (По $2: Рідна Школа і оборона засуджених на смерть, а $1 для майнерів.

По $ 2: О. Стеткевич і В. Кедровський (на Рідну Школу, а А. Онисик на страйкуючих і рідну Школу.

РАЗОМ ЗІБРАНО $107, ЯКІ ВІДОСЛАНО ДО ОБЄДНАННЯ.

„ШУТКИ, ШУТКИ, А ХВІСТ НА БІК".

Так можна характеризувати відношення Москалів до України. Колись 10 років назад, ще за Керенського, Українці вимагали повернення клейнодів та історичних цінностей, загарбаних Москалями за весь час від гетьмана Богдана Хмельницького до революції. Але вимагання так і лишилися у повітрі, а Українці почули доразу, що на заголовку.

Тепер майже теж саме. ЦІК (Центральний Іспольнітельний Комітет) України підняв питання про вияття з московського Музею Ермитаж, Державної бібліотеки, російського музея та инчих музеїв Москви та Ленінграда, не тільки творів українських малярів, але і творів на українські теми, як наприклад „Гайдамаки" Ріпіна, а також „Остромирову Евангелію, старинних українських манускриптів.

І звичайно, комісар освіти відмовив домаганням ЦІК-а України!

НОВИЙ ЛІКАР.

Москалі на еміграції прославились зі своїх шахрайств. Так у Царгороді колишні аристократи придумали тараканні перегони, заробляючи на легковажних людях грубі гроші; в Парижі тримали ресторації, де чухрали довірливих Американців та Англійців, пускаючи, як принаду аристократок.

Тепер в Сербії обявився лікар А. Суворин. Колись він видавав в Петербурзі чорносотенну газету „Новоє Время", а нині оголосив нову систему лікування голодом. Звичайно, йому помогла некультурність Сербів і скоро він здобув собі багато „костумерів". Але поліція скоро звернула увагу на цього нового шахрая і заборонила дурити людей.

„ОБІДНА, ДАСАДНА".

З 1. квітня с. р. на Литовсько-Латвійському кордоні, між стаціями Мейтен та Янишки заводиться чужа мова для урядовців, що працюють на цій лінії. Зі зазначеного числа всіх урядовців замінено на знаючих німецьку, французьку та англійську мову. Гірким тоном говорить московська газета, що виходить на терені Латвії: „До цього служба переводилася московською мовою. Тепер же чужими мовами, аби не по московськи".

Як видно, ще й досі Москалі думають, що Литва та Латвія — Московщина, а Латиші та Литовці — „рускіє люді". Індик думав, думав та й здох.

„ПРИЧИНА ДО АРЕШТІВ".

На прикінці минулого місяця скоїлася цікава подія в м. Мінску, жертвою якої впало більше як 100 мешканців. По розслідженню вияснилося, що до міста спровадив хтось 300 бочок затроєних огірків. Як звичайно Чека повела енергійне слідство й вже поговорюють про масові арештування контрреволюціонерів на Білорусі.

ПОЛЬСЬКІ ПРОВОКАЦІЇ.

Польські націоналістично-шовіністичні газети пробують пускати провокаційні чутки проти українських послів у польському соймі.

От що пише „Куріер Поранни": З кол національних меншостей йдуть поголоски, що деякі українські посли думають вживати тої самої соймової тактики, що і за часів Австрії, котячої музики й т. п. Так само згадані посли мають звязок з закордоном, зокрема з Берліном, де найшла собі притулок українська боєва організація.

Крім того українські посли мають попирати диверсійні військові організації та тайні фундації ворожі Польщі.

В СУМЕРКАХ ПОРОХОВОЇ БАШТИ.

Порохова башта, останок середньовічних укріплень Львова, памятна облогою Хмельницького з 1648 р., стала тепер прибіжищем львівського шумовиння. Недавно арештовано в згаданій башті дві „закохані" пари, які мусіла пожарна сторожа здіймати з балькування баштової криші.

ЧУДАСІЇ.

Англійський окуліст Віліям Корбет подає до відома світові, що в недовгім часі, за яких кілька літ, очі Англійок, що є здебільша блакитні — потемніють і згодом стануть пивного коліру. Корбет пояснює, що буде це в наслідок електричного світла і надмірного читання часописів. Очі темного коліру, краще ніж блакитні видержують різке світло і тому природа приноровлює зіниці до нових умовин життя. У нас нема страху: людям від газет очі не темніють. — Віденський „Кірхенблят" подає в останньому своєму випуску велике оголошення про богослуження, яке приготовлюють отці єзуїти „з приводу численних грішних атентатів на мораль у звязку з виступами муринки Бейкер". Як не як, а чорномаза танцюристка доступила таки за великої чести, щоби її особу звязувати аж з окремими богослуженнями для боротьби з її танцями!

ПОГОЛОВНЕ БОЖЕВІЛЛЯ.

До заведення для умово-недужих в Кохорові на Помор'ю відставлено на днях цілу родину якихось Сеперів, що в цілому своєму складі пяти осіб попала в релігійне божевілля. Є це рідкий прояв поголовного божевілля.

АТЕНТАТ НА ІТАЛІЙСЬКОГО КОРОЛЯ

КОРОЛЬ СПІЗНИВСЯ І ВРАТУВАВ ЖИТТЯ. — БОМБА ЗАБИЛА 15 ОСІБ, А 40 РАНИЛА. — АТЕНТАТ ПРИПИСУЮТЬ ВОРОГАМ ФАШИЗМУ.

МЕДИОЛЯН, 12. квітня. — На площі Юлія Цезаря вибухла бомба в тім місци, куди мав переїзджати італійський король Віктор Емануїл. Король прибув до Медиоляну, щоби отворити Великий Ярмарок. Ціла дорога, куди він мав їхати, була обставлена жовнірами, а за ними стояли численні маси населення, що хотіли приглянутися походови. Бомба вибухла якраз в місци, де був найбільший натовп. В часі вибуху, короля не було. Він спізнився на 10 мінут і це виратувало його від нещастя. Зате згинуло 15 осіб, половина жовнірів, а друга половина жінок, дітей і мущин. Одну малу дитину, що вилізла на стовп, щоби звідтам краще бачити, розірвала бомба на кусні, так, що знайшли з неї тільки одну руку. Одному жовнірови обірвало обі ноги.

Король, як тільки прибув на місце катастрофи, держав себе дуже холодно. Казав себе вести далі до церемоніяльної галі, де відчинив ярмарок згідно з програмою. По тім поїхав до шпиталю і потішав ранених, котрі ще не стратили притомности, а рівнож зарядив, щоби не щаджено з грішми і трудом, коли ходить о ратунок нещасних жертв.

Населення, коли опритомніло, зробило королеви при його повороті надзвичайно велику овацію. Мусів він рівнож виходити кілька разів на балькон і дякувати людям за оклики.

Мимо пошукувань з боку поліції, не найдено досі виновників атентату. Пекольну машину підложено під стовп, а з тих частин, що остали з неї, доходять, хто це її сфабрикував. Префект поліції назначив 100,000 лірів нагороди за відшуканне атентатчика.

МУСОЛІНІ ПИЛЬНУЄ СЛІДСТВА.

ПРИПИСУЄ АТЕНТАТ КОМУНІСТАМ.

РИМ, 12. квітня. — Про медиолянський атентат повідомлено негайно Мусолінія. Сам він є тепер в безпосереднім порозумінню з медиолянською поліцією і заряджує слідством. Кромі того вислано спеціяльну комісію з Риму, що має слідити за виновниками, якими є, на їх думку, комуністи.

ПЛЯНОВАНО АТЕНТАТ НА МУСОЛІНІЯ.

ЖЕНЕВА, 12. квітня. — В італійськім часопису, що виходить в Люгано, подають, що атентат пляновано властиво головно проти Мусолінія, котрий тому два дні був в Медиолянї. Підложено бомбу під поїзд, яким він мав вертати до Риму, але бомбу ту знайшли в останній хвилі залізничі інспектори, що оглядали треку. Заразом арештовано чоловіка, що держав дріт від пекольної машини, яку саме підложено.

У ВІДНІ НАДІЯЛИСЯ АТЕНТАТУ.

ФАШИЗМ МУСІВ ВИКЛИКАТИ РЕАКЦІЮ.

ВІДЕНЬ, 12. квітня. — У Відні медиолянський атентат являється до певної міри природним обявом. Того рода політика фашистів, як в Полудневім Тиролю та самовлада одиниці мусить викликати обурене з боку всіх тих, що дорожать свободою. Італійський король падає тільки жертвою фашизму і то тому, що він дав себе звести до нулі та дозволяє на те, як фашисти обкроюють йому і народови права.

АНГЛІЙСЬКО-АМЕРИКАНСЬКА ФІНАНСОВА КОРПОРАЦІЯ.

ОБНИМАЄ ХЕМІЧНИЙ ПРОМИСЛ. — ОСНОВНИЙ КАПІТАЛ $10,200,000.

ЛОНДОН, 12. квітня. — В заснованню нової англійсько-американської корпорації, що має понад десять міліонів долярів основного капіталу, добачують велике фінансове і економічне зближення між Англією і Америкою. Корпорація має між своїми членами найвизначніших промисловців Англії і Америки. Президентом корпорації є сер Алфред Монд.

НІМЕЧЧИНА ПОБОЮЄТЬСЯ ЗА ЛЕТУНІВ.

БЕРЛІН, 12. квітня. — Коли вже розійшлися по Німеччині вісти, що німецькі летуни враз з Ірляндським вже на океані і летять в напрямі Ню Йорку, серця всіх Німців забилися в один великий такт і в однім тільки напрямі, щоби щасте пощастило летунам та щоб вони долетіли до Америки. Всеж таки преса глядить на це підприємство дуже песимістично. Одна тільки жінка пільота Келера певна, що лет буде вдачний, бо каже, що чоловік її є дуже обережний і добре все вираховує.

ОТВОРЕНО ВИСТАВУ ОБРАЗІВ ГОЙЯ.

ЗІБРАНО ОБРАЗИ ЗІ ВСІХ СТОРІН СВІТА. — В ЦІЛІЙ ЕСПАНІЇ СВЯТКУЮТЬ ВЕЛИЧАВО СТОЛІТТЯ ВЕЛИКОГО АРТИСТА.

МАДРИД, 12. квітня. — В присутности короля і високих урядовців отворено в музею Прадо виставу образів великого еспанського маляра Гойя. Всіх його творів годі було зібрати, бо велика частина це малюнки, що залишилися на стінах ріжних церков в Еспанії. Але зібрано з цілого світа все, що далося зібрати. Вартість виставлених образів і рисунків виносить 1,000,000,000 пезат.

Заразом відчинено велику гробницю, в якій буде спочивати тіло Гойя, що помер тому пів століття на чужині. До Еспанії приїхало багато чужинців, щоби оглядати ту виставу, а заразом почути викладів про творчість Гойя.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
...Editorial Committee
...as Second Class Mail Matter at the Post Office at Jersey City, N. J. March 10, 1911 under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 ... October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 3.00	На рік	$ 3.00
Six months	$ 1.75	На пів року	$ 1.75
Three months	$ 1.00	На три місяці	$ 1.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерсей Сіті і Загряницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
Телефон Свободи 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ОБНІМІМ ДРУГ ДРУГА

По прадідному звичаю звертаємося до членів нашої організації, до наших читачів і прихильників зі словами: Христос Воскрес! З тими щирими словами звертаємося до другів, а рівнож і тих, що добачують в нас своїх ворогів. І їх витаємо сегодня зі Святом Христового Воскресення. І їх витаємо не по фарисейськи і не зі захованою в серцю злобою і ненавистю. Ні, витаємо їх як своїх рідних братів, як тих, котрі рівнож як ми ожидають ще одного воскресення: Воскресення України. Витаємо їх як тих, котрі разом з нами якраз ради того другого воскресення терплять, котрі, шукаючи шляху до того воскресення, блукають, а блукаючи взаїмно себе винищують, пхаючи один другому ніж у серце. Витаємо всіх тих, в серцях котрих залишилася хоч дрібка доброї волі і духової спосібности добачувати і в учинках других ідейний підклад, особливо, коли ті вчинки звязані з боротьбою за визволення нашого народу, за: Воскресення України. Бо в такий саме спосіб стараємося і ми підходити навіть до діяльности тих наших братів, з котрими ми змушені вести політичну боротьбу. Бо коли ми ведемо безкомпромісову боротьбу зі всіми ворогами українського народу, коли ми винищуємо всякі останки рабства, всякі орієнтації на чужі сили, то робимо це тому, що вважаємо це рабство і ті нещасні орієнтації смертю українського народа, а ми хочемо воскресення. Ми боремося зі всякими сумнівами, що розкладають раз-у-раз наш національний організм, бо віримо, що Христове Воскресення є символом побіди правди над злом, над всякою несправедливістю, а тим самим є символом і побіди над нашою національною неправдою, є символом: Воскресення України. І саме задля цего Воскресення України ведемо боротьбу не тільки з ворогами, але й з тими нашими власними братами, що стоять по нашій совісти і думці на перешкоді до того визволення. І тому саме, що ми не маємо до нікого ніякої особистої урази, ніякої ненависти, можемо сегодня в день Христового Воскресення звернутися з чистим серцем навіть і до наших ворогів з щирим привітом: Христос Воскрес і дай Боже, щоб ми всі тепер живучі побачили своїми очима, що: Воскресла Одна Соборна Україна.

В день Христового Воскресення навіть не тяжко нам прощати своїм ворогам, нам навіть мило їх обняти як своїх другів, бо той день, та память про Христове Воскресення, є для нас запорукою нашого національного воскресення. А віруючи в те, чиж можна не простити в той день не знати якої кривди навіть ворогови, не то свому братови? Обнимаємо отже з щирим сёрцем всіх членів нашої іміграції як своїх другів і віримо, що наші сегорічні щирі желання знайдуть щирий відгук серед всіх Українців, зближать їх до себе і обєдкують у боротьбі за: Воскресення України.

Др. Остап Грицай (Відень).

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

„...Раюючи промінням теплого весняного сонця, радувалися ростини, пташки, комахи й діти. Тільки дорослі люде не переставали мучити себе й инших та засмучувати себе взаїмно. Святим і важним був для них не весняний ранок, не світ Господа у своїй пишній красі, сотворений для всіх та повний побуди до згоди, мира й любови — святим і важним був для них тільки їх замисл, якби то панувати над иншими".

З роману **Л. Н. Толстого:** **„Воскресення".**

Обидва найкрасші релігійні свята, святковані від довгих століть рік-річно в християнському світі, свято Христового Різдва і Спасителевого Воскресення із мертвих — це світлі прообрази двох людських радостей. В Рождестві Дитятка Ісуса є прообраз радости тихомирної, благої, словом — дитинячої. А у святі Христового Воскресення — прообраз могутньої, стихійної радости життя, визволеного з оков смерти та дужого свідомістю нових, розбуджених у собі та обновлених сил. Весняна обнова життєвих сил у природі, так тісно й гармонійно звязана з нашим торжеством Воскресення, надає притім великодній радости чудово гарного й широкого овиду. Небесні блакити розяснюються першим, благотворним промінням весни; хліборобські лани починають укриватися першим, тонесеньким килимом вицвітаючого збіжа; перша зелень і перші цвітки радують наше око скрізь по левадах і на деревах — куди й не глянеш і не прислухаєшся, усюди проноситься усезахоплюючий подих нічим і ніким непереможного життя. Ті радісні великодні дзвони, що нині по всім закутинам нашої прекрасної **Української Землі** розгомонюють хорами врочистих звуків Воскресення — це заразом вістуни споконвічної радости Господнього всесотворіння, призначеного до безконечного відроджування і невпинного розвитку всіх своїх сил. Усякий зимовий сон, усяка мертвота і смерть в ціловиді життя у природі, являється так тільки найконечнішим переходом і згори обдуманим засобом до нового розцвіту всесотворіння, і не тільки великодня пісня України, а відвічний заповіт Творця Життя ворушить нашими душами, коли вітаємо сьогодня один одного прадідним українським привітом:

— Христос воскрес!

Так — це великий заповіт усесильного Творця, і повний глибокого змісту зазив до нас, коли ми зі Святом Христового Воскресення почуваємо благодатну радість у всесотворінню довкола нас. Бо ця радість у весняній природі, це ніщо инше, тільки сума життєтворчих починів її несвідомих сил, безпосередний вислів її живучости й активности, блаженне почуття обновленої змоги її істнування. **І такою творчою радістю повинна радуватися у своїм життю і людина. Тільки почуття власних сил та свідомість змоги доцільного вживання їх всилі надавати людському життю справжнього змісту, сповнити людську душу найчистішою радістю і найвисшим щастям.** Щойно велике напруження всіх творчих сил в нас самих переконує нас в тому, що ми жиємо, вчить нас, хто ми, який степень життєздатности в нас, що ми в силі потрафити і яка користь для загалу з нас. Розумів те добре наш великий поет **Тарас Шевченко,** коли, мучений байдужністю свойого середовища тай нетворчим житям української громади довкола себе, озивається в поемі „Минають дні, минають ночі" оттакою мольбою до Господа:

„...Не дай спати ходячому,
Серцем завмірати,
І гнилою колодою
По світу валятись;
А дай жити, серцем жити
І людей любити,
А коли ні, то проклинать
І світ запалити!"

Останніми словами не вагається наш поет висловити готовости й на революційний почин, якщо життєві обставини людини такі, що їй неминучо доводиться завмірати серцем та валятись гнилою колодою по світу. Бо коли вже воно в тій, як неслушно кажеться, мертвій природі так, що все тут у вічному руховi, в безнастанній переміні сил та в розвиткові організмів, то о-скількиж могутніше повинен зазначуватися вічний рух життя, вічна еволюція творчих сил у світі людей, тому найвисщому вершкові Господнього всесотворіння! У світі людей, — тих істот, що обдарені ясним розумом, свідомою волею та тугою стремління до совершенности. Але тих дотеперішніх двацять століть культурного життя людини, що кінчаються сьогодня нечуваними творчими здобутками епохи нашого часу, переконали нас в тому, що людина не дармо поставлена Творцем на вершинах сотворіння, що творчість людини більш могутніша, всестороння і спасенна, ніж творчість природи. Слушно співає старогрецький поет Софокль, що людина наймогутніше з усього, що істнує на землі. **Але не та смутна серцем, завмираюча стражданням і гнилою колодою в хаос життя звалена людина без розумної волі і без розумного почину, а людина радісна, повна волі до життя і до праці і повна свідомости своїх обовязків для цього життя.** Дивімся тільки на те все, що досі витворили люде в усіх областях, в усіх ділянках уселюдського життя — які чудесні здобутки тут, які неймовірні подвиги, які блискучі тріюмфи й перемоги людського розуму й людської волі! — „Наш теперішний світ — пише раз славний сучасний англійський письменник Велс — не подібний до світа в минулому: все в ньому обновлене, красше і догідніше". — І трудноші та вбивчі небезпеки, витворені природою від віків на шляхові людського життя, змогла людина перемогти досі з таким успіхом, що досягнення технічної культури нашого часу ще тому кілька століть назад булиб уважалися пекольними чарами і штуками діявола. Красше ще, ніж той гордий орел, вимдвигається нині чоловік на залізних крилах літака під небо і перелітає далекі океани, або перепливає їх зі скорістю, якої не знає ніяке сотворіння моря, могутніми пароплавами. Новітня почта, телеграф, телефон і радіо вкорочують безміри географічного віддалення до смішно малих дробин часу; зі швидкістю авт і моторових кол не всилі порівнатися лет ніякого птаха, ні летуна природи. А що говорити про казкове богацтво духової культури нашого часу? Про те, що витворили досі творці в культурних народів в области письменства, мистецтва, фільософії, соціяльних наук, політичної думки, економічної праці та державно-творчої влади життя? Або про удосконалення та всесторонність нинішнього фабричного промислу, матеріяльних засобів культури щоденного життя та всього того, що всилі уможливити, злегшити й уприємнити істнування людині?

В тому всьому є великанський рух людського життя, захоплюючий своєю величю поступ і розвиток людської творчости і необчислиме збільшення жерел нашої радости істнуванням.

Але спитаймо тепер:

Яка участь нас, Українців, в тім радіснім уселюдськім руховi поступу й культури? Що ми зробили й робимо для радісного обновлення нашого і нашої духовости? Який степень нашого звязку з нинішніми змаганнями до видосконалення умов істнування?

Це дуже важне питання, Дорогі Земляки. **Бо з відспіванням воскресної пісні тай з великодною утіхою свіжим подихом обновленої природи — не сповниться ще в нас самих, в гуртах нашого життя заповіт Христового Воскресення, коли ми сами не встанемо з гробу півмертвецького, неактивного, нерозумного й нетворчого істнування.** А саме ми, Українці, споконвік привикли до всякого роду гробів, могил на провалів, і ми привикли до тих гробів нашого життя так, як инші привикають до гарної і ясної хати. Правда — такі гроби, гроби неволі і порабощеного істнування, викопували й викопують нам і нині ті злочинні вороги людства, що замісць творити радість обновленого поступом життя, промишляють над тим, якби вбивати радість в людських середовищах, якби закувати в залізні пута радісну вольним життям людину. Але чи Лях, чи Москаль копав нам той гріб століттньої неволі, одному і другому не так то трудно було нас запхати в могилу, бо ми, Українці, народ без залізної волі до великого, геройського змагання, до справжньої обнови життя і без радісної стихії в поконуванню трудностей життя. Ми звикли до темряви, до упослідження, до нехтуваннями нами і до як найменшого уділу життєвої радости. І нам усе ще не сором стояти позаду культурних народів майже у всіх ділянках духової творчости. Ми заєдно в гробах неволі, безрадности, безпомічности, безнадійности, а з тим і байдужности та дрібничкового, невеселого і нетворчого животіння по маленьким гуртам, гурточкам і партіям. Великим світом ми ще, завжди не інтересуємося, і нема в нас охоти та амбіції показати себе перед великим світом у славі великого досягнення. Над океанами все буде перелітати Американець, Англієць, Француз, Німець, Швед або Італієць, а Українець про таке й не думає. В Европі та в Америці будуть освічені люде знати про всі славянські літератури, тільки української не знають і найкультурніші народи, бо пропаганди української культури у світі нема. А деж вона, та українська культура? Та десь там в польськім чи московськім гробі — а ми очевидно не вдіємо нічого, бо до збройної боротьби нам братися ніяк, а на культурну пропаганду ми, бідний український нарід, грошей очевидно не маємо й не будемо мати. І не лунає у світі імя ніякого великого українського письменника, мистця, фільософа, винахідця, або хочби тільки визначного спортовика — хоч міжнародні спортові змагання на дневнім порядку — бо ми, хоч

ЛЕВ ЛОТОЦЬКИЙ.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Христос воскрес! співа вселенна,
В кожнім закутку пісня луна!
Лиш наша Ненька чось рожалена —
Наша Вкраїна чомусь сумна?!
Сумна, хоч в зіллю усі диброви —
Хоч з водопадів вода шумить?
Ах! Таж у неї важкі окови,
А у оковах гіренько жить!
Куди спогляне, могили всюди,
А у могилах діти її:
Стрілецтво наше, й ці, що нелюди
Смерть зготовили їм на гилі.
Вона хотілаб до них сказати:

Гей, діти, діти, діти мої!
Вже світить сонце посеред хати
Моеї ясно! Я не в тюрмі!
Я вільна, діти! Важкі окови
Зняли вже з мене ваші брати,
Що гартували духа у крови
Вашій, як в бою ви полягли!...

* * *

Христос воскрес! Співайте, люде,
Але і дбайте, щоби й Вона,
Що в Неї серце ворог рве з груди,
Могла поклинуть: „Вільна вже я!"

КОМІТЕТ СИРОТИНЦЯ-ЗАХИСТУ УКР. НАР. СОЮЗА ЖЕЛАЄ ВСІМ ПРИХИЛЬНИКАМ СЕЇ ІНСТИТУЦІЇ ВЕСЕЛИХ І ЩАСЛИВИХ СВЯТ ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО.

Іван Рибчук.

ВЕЛИКДЕНЬ У ЄРУСАЛИМІ.

Є в світі міста і місця, де святкують ріжні свята так, як ніде інде. Здається, що одним з найбільше оригінальних таких свят є Великдень у Єрусалимі. На всьому світі є люди, яких мрією — побувати там раз у життi. Від віків пливе течія паломників до Святої Землі; тільки хрестоносні армії стримували якийсь час цю живу ріку.

Так само як найживішим баженням східного паломника є провести Різдвяні свята у Вифлеємі, так прагне він провести Великдень під зводом Святого Гробу. Може не всі знають, що ці дві церкви: Святого Гробу в Єрусалимі і собор Рождества у Вифлеємі не служать ніякому віроісповіданню, а є поділені, — що правда: нерівно, між шість християнських громад. Головними є три: православна церква, римська та вірменська; якусь частину мають теж яковити, копти та абісинці. Ці „церкви" поділені в церквах, як европейська мирова карта; одна має тут каплицю, друга там вівтар, 3-я право засвітити лямпадку над таким вівтарем. Цих кордонів береже спеціяльний закон: „юс еунді" у виїмкових випадках, коли представники ріжних ворогуючих тут церков наступають собі на ноги. Теольоги, що брали участь у давніх конгресах, випрацювали дуже складний дипльоматичний збір правил про час правлення богослужень, процесій, приходу та переходу вірних. Цей збірник ще збільшився в новітніх часах.

Дивогляди ріжних церковних календарів ніде не є так потрібні, як тут. Що було би, якби всі віроісповідання хотіли правити богослуження в тім самім соборі в один день! І так уже губернатор Єрусалиму має інколи чимало клопоту, щоби рішати конфлікт, коли вірменський килим пересунеться занадто на римо-католицьку територію, а копт посуне свою лавку на кілька цалів у напрямку яковита! І тут теж над Христовим гробом ведеться „боротьба за межу", так само, як між державами й у нас, по селах, тепер, як і 2000 літ тому.

Щороку перед Великоднем зростає тут воєнна атмосфера, коли треба дати змогу відсвяткувати три головні свята трьом головним „вірам": християнам, жидам і магомеданам. Коли Великдень, жидівська Пасха і магомеданська Небі Муза сходяться разом — у повітрі буря. Магомеданці, завсіди в меншости в Єрусалимі, є дуже численні на Великдень. А коли десятки тисяч християнських паломників приходять туди теж, тоді вони завсіди лякаються „бучі". Їх свято зумисне продовжили на тиждень на підставі календаря старого стилю, щоби воно не покривалося уповні із Великодними днями.

Три християнські віроісповідання беруть участь у святі обмивання ніг. Є це щось у роді середньовічньої „містерії", основаної на XIII-ій главі із св. Йоана. Кожна „віра" виконує її окремо. Яковити, одна з найменших, але найцікавіших старохристіянських східних громад, відправляють свою службу у своїм монастирі у південно-західній частині міста, у церкві, яка, як вірять, була домом св. Марка. Найбільше відомим є богослуження православне, бо воно відправляється на переднім майдані Св. Гробу; воно оточене тисячами прочан і місцевих християн, що виповнюють теж усі вікна та коридори монастирів: Аврама і Ґетсеманський, які є довкола подвіря. Патріярх на підвищенні має довкола себе 12 священиків, які представляють 12 апостолів. Після відомої сцени обмивання ніг приходить інша, яка переносить нас до Ґетсеманського саду. Св. Петро, Яків і Йоан кладуться на ступені, засипляють і прокидаються. Богослуження кінчиться англійською проповідю і патріярх з духовенством і народом іде в процесії під гомін великодних дзвонів.

А проте з естетичного погляду найкраще виглядає богослуження вірменське. Його відправляють у чудовім соборі св. Якова. Вірменські вівтарі, збудовані навхрест на оси, на плятформах, не є закриті іконостасом, тільки врядигоди вкриті завісою у святочних моментах відправи. У вірменськім соборі у великий четвер великанська блакитна завіса гаптована 200 літ тому в Константинополі, вкриває вівтар, мов сцену. Коли вона розкривається, патріярх сидить у золоченім фотелі перед вівтарем а у півколі довкола нього „вартабедси" (канонїки) з монастиря св. Якова, непорушні, у чорних колпаках і хорових ризах, пурпурно-синьо-брунатних. Ризи патріярха майже пригнітають його своїм золотом і дорогоцінним камінням. Коли починається відправа, він переодягається у скромні священичі ризи. Після помазання єреєм ніг 12 „вартабедсам", хор молодих хлопців і дівчат, одягнених у фіолет, що сидять у колі на середині церкви, співає старі традиційні церковні пісні.

Сама церква незвичайно мистецька. На долівці килими; аналої викладені перламутром і черепахою; над воротами різьби у фльорентійськім ренесансі; на стінах малюнки із старого та нового завіту; кришталні павуки мережані золотом та струсиними яйцями; все це не різке, а дуже стримане в тоні.

Не менше цікавою є великодна процесія абісинців, які приняли християнство в IV. в. Колись вони були тут сильні; задля недостачі внутрішньої дисципліни розсіялись по інших сектах; в кінці XVII. в., коли вони мали ще „Каплицю Посміховища", їх відтиснули аж за покрівлю каплички св. Олени, де вони між звалищами середньовічного монастирка Августинів вибудували свої дивні, варварсько малі келії. Не маючи власної каплиці, вони будують на Великдень шатро. Коли їх патріярх сидить за вівтарем, перед ними деякі черці бють у мідяні ґонґи, інші... танцюють перед Господом. Тричі витанцьовують вони довкола монастиря за патріярхом, що йде під бальдахимом під звук ґонґів. Коли підходять нарешті до Христового гробу і стверджують, що він порожній, починаються оклики сумного співу. Дивний це вид християнського богослуження! Немов би це останки того клаптика землі, який їм залишився у Єрусалимі.

Коли етіопійці танцюють під наметами на покрівлі каплиці св. Олени, вірмени співають у ній у середині, францісканці відправляють всеношню в каплиці Богоявлення, коптійські та сирійські антифони збільшують гомін цієї християнської вавилонської вежі, а в Хрестоноснім соборі високо металеві „сементеа" (ґонґи) різко накликують до православної молитви. А довкола Ґарам-еш-Шеріф музулмани відпочивають по трудах паломництва до Небі Муза, гробу пророка, три милі від Єриха, на захід від Йордану, — а жиди в сусідстві Гарет-аль-Ягуд святкують свій вихід з Єгипту. А 40 миль на північ складає свою палену жертву на горі Ґерізін найменша секта у світі, виконуючи найстарший світовий обряд — самаританці.

А біля Христового гробу, як і колись, стоїть поліція, але збільшена: з двіста анґльо-арабських жовнірів, щоби вдержати порядок між зростаючою юрбою. Баня церкви не така, як собі уявляєте. Жде довго направи; і стіни теж. Але ні одно віроісповідання не хоче відступити цього права іншому. А спільно не можуть, бо не всі однаково маючі.

Степан Мусійчук.

ВЕЛИКДЕНЬ.

Великдень!... На крилах обнови
Прийшла, прилетіла Царівна-Весна,
І тріснули зимові тверді окови,
Збудилась, повстала природа уся.

І де життя нове із сонечка лучами
Спливає на землю Всевишнього дар,
І пісня воскресна несеться полями
Встає й оживає й радіє вся твар.

Лиш наша землиця не може двигнутись,
Не може повстати з зимового сну,
Ледами закута в ворожі пута,
Не може витати Царівну-Весну.

Рік-річно все сили свої всі збирає
Та пробує встати до сонця-життя,
Та пітьма все сонце її заступає,
Страшна чорна хмара — ворожа рука.

Рік-річно лунають Великодні дзвони,
Розносять по світу: „Христос Бог Воскрес!"
Залізна рука всіх катів та тиранів,
Не в силі закрити проміння небес.

Ні хрест, ані цвяхи, ні всі наруганя,
Ні терен колючий, що в голову вбивсь,
Ніщо не спинило Його Воскресення
І камінь від гробу важкий відваливсь.

І нашу Голгофту проміння осяє,
І тріснуть кайдани і камінь двигнесь,
Землиця Вкраїнська весну привітає
І нарід Вкраїнський на волі всміхнесь.

і працюємо і творимо, то все в якімсь загумінку, в якійсь темряві, в якімсь закамарку, де нас культурний світ не всилі добачити ніколи. Одно знає про нас світ, а саме, що ми якась там собі національна меншість, якісь Українці, Рутенці чи щось таке, та нічого там такою — 40 міліоновою меншістю і цікавитися. Тимто наш уклад у всеїдську культуру майже ніякий, а з другої сторони — вплив сучасної високої культури в нас зазначується так невидатно, що ми все наче осторонь від того всього, щоб та культура для життя нинішньої людини здобула. Так ще раз, Дорогі Земляки:

— Воскресаймо з гробів!

Кожночасна арена нашого громадського життя — хай нам буде прообразом великого світа, а як найживіща участь у громадськім життю — спробою звязку з великими культурними течіями нашого часу та розваленням гробу самотнього, байдужного й нетворчого животіння. Шукаймо обнови життя в обнові наших душ, стаючи з радісною охотою і радісною відвагою до сповнювання найтяжших завдань і поконування найтяжчих трудностей. Не вдоволиймося змогою дрібничкового, загумінкового і заглухлого істнування в межах скучно сірої буденщини. І не шукаймо радости тільки у хвилях крикливої, зрадницької забави. **Радістю для нас нехай буде змога працювати для визволення нашої Рідної Землі, України, з лабет чужинецьких наїздників і панів.** І радістю нехай нам стає кожна жертва, кожний труд, кожне зусилля для справи Рідного Краю. З радістю треба нам почувати, що кожний день геройського змагання буде нас наближати до великої мети, **до Самостійної, Незалежної Соборної Держави України**, і що й великий світ радісно привітає нас, коли ми виявимо йому всю творчу силу і всю творчу велич нашого, **Українського Народу. Радісно до праці! Радісно до великого єднання! Радо в бій за красшу долю!** Хай справдиться всеціло святий глагол:

— Христос воскрес!

СКЛАД УКРАЇНСЬКОГО ПАРЛЯМЕНТАРНОГО ПРЕДСТАВНИЦТВА.

А) Соймове Представництво:

Особовий склад Українського Соймового Представництва є такий:

а) Посли Українського Нац.-Дем. Обєднання:

1. Др. Баран Степан, адвокат.
2. Др. Біляк Степан, адвокат.
3. Др. Блажкевич Іван, адвокат.
4. Великанович Дмитро, учитель.
5. Вислоцький Олександер, господар.
6. о. Ганушевський Михайло, парох.
7. Заваликут Іван, адв. кандидат.
8. Др. Загайкевич Володимир, адвокат.
9. Кохан Володимир, господар.
10. Кузик Степан, адв. кандидат.
11. о. Куницький Леонтій, крилошанин.
12. Кунько Андрій, господар.
13. Др. Куровець Іван, лікар.
14. Др. Левицький Дмитро, адвокат.
15. Ліщинський Іван, учитель.
16. Лисяк-Рудницька Мілена, учителька семинарії.
17. Луцький Остап, кооператор.
18. Паліїв Дмитро, журналіст.
19. о. др. Пелліх Володимир, парох.
20. Струтинський Михайло, журналіст.
21. Тершаковець Гринь, господар.
22. Хруцький Сергій, учитель гімназії.
23. Целевич Володимир, правник.

б) Посли Соц.-Радикальної Партії:

24. Др. Бачинський Лев, адвокат.
25. Жук Семен, б. учитель семинарії.
26. Др. Ладика Дмитро, адвокат.
27. Др. Когут Осип, адвокат.
28. Рогуцький Микола, господар.
29. Стефанів Клим, б. учитель.
30. Шекерик-Доників Петро, господар.

в) Посли Сель-Роб (Правиці):

31. Волинець Степан, укінчений студент фільософії.
32. Коссак Василь, журналіст.
33. Козицький Сергій, б. учитель.
34. Чучмай Максим, б. учитель.
35. (З Холмщини — невідомо досі, хто).

г) Посли Сель-Роб (Лівиці):

36. Вальницький Кирило, журналіст.
37. Хам Микола, студент-правник.

ґ) Посол Українського Сел. Союзу:

38. Васильчук Павло, журналіст.

д) Посол Української Партії Праці:

39. Др. Західний Михайло, адвокат.

е) Посли — безпартійні:

40. Власовський Іван, б. учит. гімназії.
41. Зубрицький Володимир, б. учитель гімназії.
42. Серветник Лаврій, фельчер.

Б. Сенатське представництво:

а) Сенатори Українського Нац.-Демократичного Обєднання:

1. Др. Бараник Василь, адв. кандидат.
2. Галущинський Михайло, б. гімназійний учитель.
3. Др. Горбачевський Антін, адвокат.
4. Децикевич Володимир, б. член Т. С. Виділу.
5. Кисілевська Олена, письменниця.
6. Кузьмин Микола, господар.
7. о. Татомир Юліян, парох.
8. Др. Троян Корнило, адвокат.
9. Черкавський Олекса, адв. кандидат.

б) Сенатор Соц.-Рад. Партії:

10. Др. Макух Іван, адвокат.

в) Сенатор Сель-Роб (Правиці):

11. Козицький Сергій, учитель. (заступник: Камінський Антін, б. учитель, який правдоподібно ввійде до сенату, якщо Козицький задержить соймовий мандат).

Українське Парляментарне Представництво складається з 42 послів і 11 сенаторів, разом 53 представників. Посли діляться на чотири групи: національно-демократичну (25 послів, а саме 23 послів УНДО і 2-х безпартійних: Зубрицького і Серветника), народницько-соціялістичну — 9 послів (7 радикалів, 1 сельсоюзник: П. Васильчук і 1 безпарт.: Власовський); соціяліст.-інтернаціональну — 7 послів (5 Сель-Роб-Правиці і 2 Сель-Роб-Лівиці) і 1 посол неозначеного характеру (др. М. Західний). Сенатори діляться на три групи згідно з партійною приналежністю. Разом національно-демократична група має 34 представників у польських законодатних установах (25 послів і 9 сенаторів), народницько-соціялістична 10 представників (9 послів і 1 сенатора), соціялістично-інтернаціональна — 8 представників (7 послів і 1 сенатора), а неозначені одного представника.

По освіті українські представники діляться на три групи: вищу освіту має 34 (26 послів і 8 сенаторів), середню 12 (10 послів і 2 сенаторів) і нижчу 7 (6 послів і 1 сенатор).

По освіті і званні є правників 19, з того 12 адвокатів, 4 адвок. кандидатів і 3 правників (1 адмін., 1 б. судовий і 1 неозначений), учителів 8, селян-хліборобів — 7, учителів середних шкіл — 6, журналістів — 5, священиків 4, агрономів — 2, лікар — 1 і фельчер — 1. В соймі є 13 правників, а в сенаті — 6, учителів: в соймі 7, в сенаті — 1, селян: в соймі 6, в сенаті — 1, учит. сер. шкіл: в соймі — 5, в сенаті — 1, священиків: в соймі — 3, в сенаті — 1, журналістів: в соймі — 4, в сенаті 1, агрономи, лікар і фельчер тільки в соймі.

Так представляється наша парляментарна репрезентація. Наскільки вона є парляментарно і взагалі політично кваліфікована, виявить її праця і діяльність на парляментарній арені і поза нею.

Іван Хрептус.

ПОДРУЖЕ ЩАСТЯ

При сніданні сидять: **чоловік, жінка і теща.** Чоловік глядить сумно, наче мученик, як теща розмочує у каві твердий цвібак. За кождим разом, як несе розмочений кусник до уст, він відмолюється і паде нараз із плюскотом у горнятко.

Чоловік памятає, що жінка наказала йому, аби поводився з „мамцею" як найввічливіше, тому старається, щоби снідання набрало як найбільше признак фамілійности і каже:

Чоловік: Але нині ми гарно спали!

Жінка (здливо): Ми?? — Може ти!

Чоловік: Таж ми пробудилися щойно пів до одинайцятої?

Жінка (ще здливіше): Ми — вже знову ми!! Ти — ти — ти!

Чоловік: Алеж серденько, тиж також спала чудово!

Жінка (сичить): Я навіть ока не примкнула!

Чоловік (усе ще лагідно): Ти мені цього не скажеш! Ха-ха-ха! Ти жартуєш!

Жінка: Тобі легко сміятися! Ти не чуєш, як ти хропиш! Та як другий може спати, коли ти наче пилою ріжеш!

Чоловік: Так? Я так хропів, що ти не могла спати і ти не збудила мене? А тиж мене зрештою будиш так немилосердно...

Жінка (скрикає): „Немилосердно"!! Я — немилосердно!!

Чоловік (поправляється): Скажім — будиш мене так безпорадно, коли я хроплю! Чомуж ти нині не зробила цього? Що?? Тому, що ти сама спала солоденько! Бачиш, тепер я злапав тебе!

(Тим льогічним доказом чоловік рішуче виборов собі переторичну користь; жінчине мучеництво трохи захиталося. У таку — для її дочки — критичну хвилю вмішується теща. Вона понехала на нині боротьбу з цвібаком і вже лише злісно мішає ложечкою цю цвібакову легуміну).

Теща: „Ми", каже він, „ми" — а себе має на думці. (Поправляє штучну щоку). Такі то чоловіки! Страшні егоїсти!!

Жінка (завдяки цій підмозі набрала наново відваги): Безоглядною називає він мене! Мене, що посвятила йому все, мою молодість, моє життя! — Безоглядною! Чим я собі заслужила на це?!? То нечувана — нечувана — брутальність!

Теща: Я ще тоді перестерігала тебе перед цим паном! Ти не послухала мене — ну і маєш!

Чоловік (випиває каву сердито одним духом і закурює товсте цигаро, нехтуючи забороною тещі).

Жінка: Правду ви казали, мамо! Тепер бачу це, але вже запізно!

Чоловік (сердито): Запізно? Хто каже, що запізно? Я тобі не бороню направити цю „помилку"!

Жінка: Він ще насміхається з мене! Цього вже забогато! Я прожила в смутку із ним мої найкращі літа, а він — ах, я нещаслива! (захдиться від плачу).

Теща: Як вам не встидно, ви, простаче?!?

Чоловік (вдаряє у стіл): Цього вже мені досить, таки направду досить! (Зірвався). Я був дурний, бо інакше був би не оженився з тобою, але аж такий дурень я не є, щоби я попросту позволяв собі на се! Ні!! (До тещі): А вас також ще не доставало мені тут з вашими дотиками! Краще булиб ви лишилися, де росте перець! Чи ви конче в моїх горнятках мусите виловлювати цвібак?? (Пускає великі клуби диму, підходить до дверей, ще раз обертається і кричить): Я забираюся! (Ці останні слова доволі зайві, бо і так видно, що він іде. Небаром із лоскотом замикається сінешня брама. — Чоловік біжить до адвоката — не застає його, шляється по вулицях, успокоюється, стає перед ювілерською виставою, входить після хвилини вагання і — купує шнур перел — який вже давно хотіла мати його жінка. — Може вона простить йому. — — ?)

Обі жінки: говорять тимчасом (самособою) далі.

Теща: Бідна дитинка!

Жінка: Чи я дуже заплакана? Скоро! трохи пудру — мушу спішитися, Мілько жде.

Теща: Що то за Мілько?

Жінка: Мій новий приятель! — Не потребуєте так зараз дивуватися!! Такий чоловік не варта, щоби жінка була йому вірна! (Пудрується зачинаючи від кінчика носа). Пів до одинайцятої? Боже, то я не потребую ще так спішитися. Ми щойно на десяту визначили собі зустріч. Підемо трохи на прогульку. — Я вже наперед так тішилася з того. А тепер — тепер утратила гумор через тую простацькою сценою, що він спровокував її! Тай ця мігрена! Цьому також (огірчено) винен мій добренький чоловік, що мені голова мало не розкочиться з болю (до себе), бо виїмково я спала знаменито...

Іван Франко.

ЛЕҐЕНДА ПРО ПИЛАТА.

Горе вам, люди чесні і добрі, коли служите неправді й підлоті! Горе вам, чи служите ви в злій, чи добрій вірі.

Ні, тричі горе тим, що служать у добрій вірі! Вони бо подібні золотим кайданам на невільнику, подібні вівцям, що живе мясо роздирають.

Вони подібні Пилатові, що віддавав Христа на муки й прилюдно вмивав руки на знак своеї невинности.

Образ це гідний найвищої погорди, найбільшого гніву Божого. Чи знаєте, яка доля судилася Пилатові?

Пилат віддав Христа жидам на муки й рік: „Я невинний! Самі-сте того, прагнули!" Потім узяв води, вмив привселюдно руки й пішов на обід, наче нічого не сталося.

Сталося одначе, що, бачучи його, втікало все, як від гадини їдовитої.

Слуги, невільники умикали перед ним. Навіть ветеран-леґіонер, що ніколи нічого не лякався, і той затрясся, побачивши свого пана, й уперше за життя своє збіг зі стійки.

Пилат попрямував спочатку на високий дах своеї палати, де у вечірнім холодку сиділа його жінка. Побачивши чоловіка, перенята несвідомим таємничим перестрахом і огидою, крикнула вона пронизливо й стрімголов кинулася з даху. Заки долетіла до землі, розбилася її голова об гострий піддашок палати.

Пішов Пилат опісля до покою, де в колисці, висланій пухом, спала його єдина дитина — немовлятко. Та коли батько нахилив над нею лице своє, дитина розплющила очі, посиніла й глибоко зітхнула. За хвилину тільце її було вже холодним, застиглим трупом.

І положив Бог знак на груди Пилата, прокляв життя його і смерть його, душу його й тіло його, гірш, ніж Каїна.

Каїн бо, забивши брата, не вмивав рук своїх з крови, чув вину свою, втікав і ховався.

А той, що правду чисту віддав у катівські руки, скидав зі себе відповідальність за свій учинок. І от усяка правда відступила від нього; все, чим жив, пишався й дихав він, покинуло його навіки.

Родина його зникла, як мара на тінь. Цісар з ганьбою вигнав його зі служби. Навіть родинне місто, куди він був сховався, викинуло його з мурів своїх.

Довгі літа блукав він до світу, волочучи за собою тягар ненависти й погорди людської.

Вкінці, постарілий передчасно, хорий і збідований, сів він при битім шляху, благаючи у прохожих шматка хліба.

Та побачивши його, навіть наймилосерніші серця робилися тверді як кремінь. Навіть невинні дівчата й жалісливі молодиці кидали в нього камінням.

А коли нарешті вмер, хтось зачепив гаком за ногу його труп, кинув у яму й засипав піском та камінням. Та вже на другий день труп лежав на давньому місці: земля не приняла його у своє лоно.

Стягнули тоді прохожі купу тернини, будяків і ломачча, кинули на неї трупа й огонь підложили.

Купа одначе згоріла, а труп посеред неї зостався холодний, як камінь, цілий і непорушний.

Тоді привязали йому каміння млинове на шию, на руки й на ноги, й кинули в безодню морську. Від тягару каміння порвалися конопляні шнури. А труп одначе глибінь морська не приняла у своє лоно. Як ганебна пляма нашої планети плаває він і досі по океані.

В. Кедровський.

1917 РІК.

Передрук заборонений. — Всі права застережено 1927 р.

(83)

В „Іскомітюзі" я дав коротенькі інформації, по маючимся у мене відомостям, які спростовували чутки й настрої, що утворились від перших Оберучевських повідомлень та від коментарів ріжних наших „приятелів". Звичайно моїм словам „Іскомітюз" не довіряв, а тому я просив його признати своїх членів у слідчу комісію.

Коли я прийшов до Фронтової Ради, то там уже були відомости про київські події, переказані їй Всеукраїнською Радою Військових депутатів.

* *

Для мене жадного сумніву не було, що це загодя підготований напад з метою спровокувати на виступ Богдановський полк, щоби з того, знищивши його, почати дальшу ліквідацію українських військових та инших революційних організацій. Підставою до такого думання була вся праця, яку вели проти українського національного руху, мовчки обеднавшись між собою, всі чинники революційного й контр-революційно-чорносотенного московського громадянства.

Російська чорна сотня на Україні з першого-ж дня революції розпочала активнішу боротьбу проти українського національного руху.

Агенти московської контрреволюції працювали скрізь на Україні в офіційних ріжних установах і сміло й відверто вели боротьбу з українством, а через него й з самою революцією: „во імя недопущенія разрушенія єдінства велікой Россії". Під цим гаслом вони могли розвинутись у всій ширині й цілком леґально, бо російська демократія, російські революційні партії, в чиїх руках знаходилась доля революції, тепер теж вели не меньше безпощадну боротьбу зі всіма „сепаратистичними тенденціями" теж „во імя велікой могучей неделімой Россії" — (слова вожда русской революції А. Керенського), та в імя збереження „єдінства революціонного фронта".

От тут, у першім часлі, „альфі й омезі" московської демократії, вони цілком зійшлись і єдиним фронтом наступали проти автономічних прагнень народів бувшої Росії. Вчорашній жандарм, охранник, пристав, член „союза русскаго народа" і вчорашній політичний каторжник, нелеґальний член революційної партії і т. д. сьогодня були спільники в боротьбі з відродженням національностей в бувшій Росії.

Проголошення Центр. Радою першого універсалу викликало з боку русоцентристів ще більшу активність в поборюванню „українського сепаратизму".

Петроградська ґазета „Русская Воля" подає такі відповіді на запити її кореспондента про відношення ріжних діячів до І-го Універсалу Ц. Ради:

„П. Мілюков (конституційний демократ): Я думаю, що проголосивши акт відокремлення, Рада допустилася великого злочину й зіпсувала свою будуччину. Стати проти тимчасового правительства значить — підтвердити, що справедливі ті обвинувачення, які закидало українському народові давне правительство в сепаратизмі. Такі поступки ледве чи принесуть користь будучій Україні".

„Ф. Дан (соціял-демократ меншевик): Україна, як і всі національні провінції, без сумніву має право на автономію й навіть на відокремлення та федеративну звязь з Росією, коли за тим стоїть більшість населення, хоч особисто я, яко соц.-демократ, думаю, що інтересам пролетаріяту протирічить роздроблення великих держав, які повстали історично. Роздроблення звузить основи клясової боротьби, затримає розвиток промисловости, роздробить клясу на невеличкі відділи й тим обезсилить її. Інтереси робітничої кляси вимагають збереження неподільности Росії з широкою автономією областей. В кождім разі я вважаю зовсім шкідливим передчасне висування на перший плян національних і областних прав, поки незабезпечено і незакріплено завойовань революції (Столипін-вішатель казав: „Сначала успокоеніє, а потом реформи" — В. К.) та не усунено можливости повороту таких порядків, при яких усякі, навіть найскромніші національні домагання будуть безмилосердно здавлені. Тепер передовсім треба вистерігатися всього того, що дробить революційні сили. Тому остаточна розвязка національних справ, а в тім числі і української, повинна бути ділом установчих зборів".

„А. Гоц (соціял-революціонер:) Я дивлюся на. факт відокремлення України як на факт великої політичної ваги. Думаю, що Українці допустилися великої помилки, якої, на мою думку, не можна допустити, бо вона ослаблює російську демократію. Щойно на днях на засіданню виконавчого комітету Ради Робітничих і Салдатських Депутатів були представники української Ради і настоювали на негайнім опублікованню декрету про національно-територіяльну автономію, про утворення військових національних частей і про надання Україні права прислати свого представника до тимчасового уряду. Ми заявили, що задовольнити ці домагання до часу скликання зборів ніяк не можна, бо тимчасове правительство, маючи тимчасову владу, не може проголошувати актів такої великої політичної ваги. Від делеґатів Української Ради ми жадного натяку не мали на те, що Україна задумує відокремитися в самостійну одиницю, і тому сьогоднішний акт є для нас вповні несподіваним і буде предметом наших нарад".

(Дальше буде)

ФАРМИ!

НА ПРОДАЖ дешева фарма 104 акрів, дім 6 кімнат, стайня на 12 корів, великий курник, великий ліс, 75 акрів орного поля, пасовиско. Ціна $2,400. Голоситися до:
JOE PLECAN,
R. F. D. 3, BOX 77
COLCHESTER, CONN. (84-7

НА ПРОДАЖ фарма 35 акрів, добра чорна земля і гарний ліс, добрий дім 8 кімнат, вода в хаті, дві бані, курник, возівня, 2 корови, 1 кінь, кури, школа близько, 2 милі до міста, дуже гарна околиця, вся машинерія. Ціна $2,400, готівки $1,500. Голоситися до: 85-8
LUKACZ GORON,
Broadalbin, N. Y.

В ISELIN, N. J.
Корнеровий дім з трома лотами, пекарня і склеп, 3 покої на першім поверсі. Дім напроти кіно (Moving Picture).
Корнеровий дім на чотири кімнати з двома лотами. Оба доми на продаж по дуже низькій ціні. Властитель продає з причини виїзду. По близшi інформації голоситися до: A. P. Store, 113 Ave. A., New York, N. Y. Phone Orchard 1667. 85—

НА ПРОДАЖ фарма 100 акрів, гарні будинки, коні, корови, кури, збіже. Ціна $3,500, готівки $1,500. — Фарма 153 акрів, дуже добра під картофлі і збіже, 2 доми, стодола, рівний сад, 35 акрів грубого під пилу ліса, коні, корови, вівці, знаряддя, збіже. Ціна $5,500, готівки $1,500; ся фарма при школі на стейтовій дорозі і при польських фармерах. Пишіть по спис і мапи фарм: S. R. MORANSKI, Box 147, Bath, N. Y. 81-3

НА ПРОДАЖ ФАРМИ
Мала фарма на продаж з інвентарем. В. 75
Голоситися до:
MICHAEL SEDLAR,
R. D., Box 48, Hackettstown, N. J.

НА ПРОДАЖ фарма, маю дві фарми і одну з них мушу продати; одна 32 акрів, 2 акри ліса, добрі будинки, дім 8 кімнат, вода в хаті, при стейтовій дорозі, близько школи, міста і стації, 2 великі курники, стайня на 8 коров, 2 коні, гарадж, сайло, сад, виноград і т. п. Ціна $3,500. Друга 118 акрів, 11 ліса, нові великі будинки, 8 коров, 7 ялівок, 2 бугаї, 3 коні, 2 безроги, дріб, фармерська машинерія. Ціна $8,000, готівки $4,000, решта на легкі сплати. Фарми одна коло другої, річка переливає обі. Голоситися до: 79—
PETER MARCHUK,
R. D. 2, Sharon Springs, N. Y.

О. Е. МАЛІЦЬКИЙ
УКРАЇНСЬКИЙ ПРАВНИК І НОТАР
урядує в злуці з адвокатами
DWORKEN & DWORKEN
1423 SCHOFIELD BUILDING,
CLEVELAND, OHIO.
Телефон: Main 5377.

ALEXANDER CHYLAK
АЛЕКСАНДЕР ХИЛЯК
УКРАЇНСЬКИЙ АДВОКАТ
полагоджує всякі справи правні чесно і совісно.
233 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.
Woolworth Bldg., Room 2234-2236.
Tel.: Whitehall 4798 and 4799.
Вечерами від год. 7 до 9 під ч.
340 EAST 17th STREET,
NEW YORK, N. Y.
81— Tel. Stuyvesant 8936

АДВОКАТ
Б. ПЕЛЕХОВИЧ
2300 WEST CHICAGO AVENUE,
CHICAGO, ILL.
Практикує у всіх судах; займається переглядненєм абстрактів; виготовлює контракти купна і продажі; переводжує спадкові справи; полагоджує старокраєві, патентові і прочі справи. 191—

ХРОНІЧНІ НЕДУГИ МУЖЧИН І ЖЕНЩИН
лічу успішно найновійшими методами.
Помагаю скоро в ріжних кровних недугах, нервових і шкірних, хронічні нарости, загальне ослаблення, міхура, нирок, мочеві недомагання, ревматизм, жолудок, внутрішні хороби та грудні. Без ріжниці, як довго хорує, я можу помочи вам. Оплати умірковані. Огляд днини пацієнта переводжу особисто.
Поради і оглядини даром.
DR. ZINS
Спеціяліста. Основ. 28 літ.
110 EAST 16th ST. N. Y.
межи 4th Ave. & Irvington Pl.
Денно 9—8 веч. Неділя: 9—4 попол.

DR. M. SMITH
Перенис свій офіс під ч.
83 E. 7th ST. (межи 1. a 2. Евеню)
NEW YORK, N. Y.
Урядові години: 9—10; 12—2; 6—8.
Tel. Orchard 6072.

Др. А. Л. СИЗАР.
Доктор і Хірург. Спеціяліст у всіх долох і операціях віч очий, ух, носа і горла. Найновійша метода діягнози і куракції.
127 E. 84th ST., NEW YORK, N. Y.
near Park & Lexington Aves.
Години: 10 до 12 рано, 6 до 8 вечер.
Неділі 10 до 1 пополудни.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА"

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

В ЛАБЕТАХ ЗАХІДНОЇ КУЛЬТУРИ — В ПОЛЬЩІ.

(Зі споминів Українського Січового Стрільця).

(Далі)

Памятаю той день приїзду на стацію Берестя. Як тільки виходили ми з вагонів, люнула страшна злива, дощ з градом. Не було в культурників милосердя над нами. У зливу вигнали нас на площу. На щастє, дощ нас виправ, вітер відсвіжив, літо хмари розігнало, сонце пригріло.

Нас уставили чвірками і „марш бігом!" Нас перебрала вже бресть-литовська залога. Ті пости з Галичини, що нас провадили до Берестя і бачили наші муки, може декотрі нас жаліли, бо вже перестали нас називати, клясти й штовхати. Та ця свіжа залога культурного західного народа починає з нами те, що ті попередники.

Я сподівався був, що буду мати роботу в „Рускей Польсце", думав, що попаду на ліпше, а тут нічого нема, тільки бігом та бігом. Біжимо з три верстви і знова брама, як була в Перемишлі. Та ця страшніша: понура, старинна кріпость. Перемишль у порівнанню з нею се модерна кріпость. На мене се таке страшне враження зробило, що прямо з ніг валюся. Думаю: Тут могила! Прийдеться помирати!"

Минули ми браму, входимо в середину. Аж ляк збирає в такій пустині. Салдатня польська вганяє та штовхає, тручає. Навіть офіцири польські, як стрільці кинулись воду пити, то ті офіцири били нас рапниками по головах, від води відганяли, висміювали нас та ще й називали. Кричали нам: „Ту вам вшисткім беньдзє груб!" Думав себе, що це якісь звірі в людській подобі, чи якісь божевільні люди. Загнали нас над саму ріку Буг, в старі стайні, обгороджені дротами, без вікон, з порозбиваними дахами. Підлога з цементу. Кругом дроти. Заганяють нас туди відразу в ті бараки і не позволяють і за поріг вийти. Держать нас у жаху й страху. Вечеріє. Робиться темно в бараках. Люди одні на других немов оселедці на тім цементі. Думаю: Боже, щож це? Та тут в цих стайнях звірі африканські не видержалиби, а не то винуджілі й голодні люди!"

Ночами ходять польські жовніри, будять, бють, здирають послідне лахміття. Один польський культурник знайшов мене і стягає з мене послідну мантлину, але побачив, що подерта й оставив. Та зате стягнув з мене послідні штани та ще мене зацідив кулаком в зуби.

Настав день. Те саме: їсти не дають. Каплі води нема де напитись. Аж десь на третій день коло 4. години повідбирали від нас хто ще мав які миски-шайки і гонять через дротяну браму, до кухні. Хто міг ще захопити яку бляшанку від консерви, то з тим ішов до кухні. Обід! Вода несолена з горохом. Хто не мав якої бляшанки, то мав пригорщі або шапку підставляв, а вони, західні культурники, з боку стояли й висміювалися: „Попатшцє, дурни кабан їха засмальцьованон шапкен до зупи!" А кілька гарапників та штовханців зігнали Стрільці на тій дротяній брамі від тих культурників, то тільки оден Бог сівідок, а ми очевидці.

Отце був той славний табор смерти або, як його називали, „Бугшопа" (Він давніше, здається, звався Форт Берга). Пізніше надійшло більше наших бранців і вмістили їх в других бараках, де були, здається, сякі-такі пічі, але умовини з харчуваннями були ті самі. Наші бараки, що були над самою рікою, були гірші від свинських хлівів. Просиділи в них близько 4 місяці. Люди пухли з голоду, гинули як мухи. Як кілька днів забрали дроти, що загороджували доступ до ріки і тоді мали ми вільний вхід до ріки, то люди кинулись до ріки за водою, падали, пили з калужі. Воду зелену випили всю. Все, що росло на берегах: трава, кропива, натина, — все щезло в протягу дня. Листя не стало на вербах. Все зривали, варили, їли. Я кропиву варив. Кости кінські відкопували, збирали, пекли їх на вуглях і гризли. Кору обдирали з верб і все зїдали, щоб тільки заспокоїти страшний голод.

Та це не помогло. В протягу кількох тижнів з бараків повстала одна трупарня. Люди почали пухнути. Мені очи почали сліпнути з голоду. Нас трох товаришів треба було, щоби одного підняти, як захотів устати. А від такого напруження всім тром жовтіє в очах, вони млють і сідають назад на землю. А як ідемо за тою „кавою" (се була зафарбована чорна вода) чи за тою зупою гороховою, то оден би не міг брати. Мусів кожний сам іти, а як не пішов, так нічого не їв.

По двох місяцях кинулись страшні пошести. Найбільше лютувала червінка-дифтерія та тиф. Трупи валялися скрізь, як в бараках, так і на дворі. Ніхто їх не забирав, а помочі санітарної не було жадної. Був якийсь там над берегом барачок, немовби околодочок, призначений для слабих, і то там замешкували наші старшини. Разом з ними, лишень якась переділка стіною була, то хиба там занесли самі свої товариші майже зовсім мертвого, щоби дальше помирав, і хиба прикрили його чимось. Чи їх звідтам виносили, не знаю. Памятаю, що деколи заїзджав візок, і забирали ті трупи, складаючи їх на візок немов дрова. Богато людий топилися в ріці, богато підрізували горла, а навіть і гальштука закладали собі на шию з розпуки.

До трох місяців лягло спати все; що було слабше; держалося ще тільки те, що було здорове тілом і сильніше. Богато побожеволіло. Памятаю як оден, здається старшина, грав вічно на флєті й розмахував руками, а Стрільці бувало посідають кругом него й плачуть і ридають. Землю під собою гребли з тої розпуки, з того горя. Страху очевидячної смерти там не було, бо не було такого, що сказавби: Хочу жити.

(Далі буде.)

АКУШЕРКА-МАСАЖИСТКА
Житомирського заведення породів і Київського Зайцевського шпиталя.
B. E. SHMULENSON,
271 E. Broadway, 1st fl., New York.
Tel. Orchard 8121
ПОРАДИ І ПОМІЧ.

СПЕЦІЯЛЬНІ ВЕЛИКОДНІ РЕКОРДИ.

ЧАСТЬ 1. СТРАСТНА ПЯТНИЦЯ
з виносом плащаниці, клепалом, калатавками і з всіми великодними піснями.
№ 940. ЧАСТЬ 2. ВЕЛИКА СУБОТА
з піснями і як господині обмовляють одна другу за неудале спеченне пасок.
ЧАСТЬ 3. ХРИСТОС ВОСКРЕСЕ!
Воскресеніє (Великдень) з обходом навколо церкви, з церковними піснями, дзвонами, вистрілами з моздірів. Восітину воскресе!
№ 941. ЧАСТЬ 4. ГАЇГА З ПАСКАМИ ДО ДОМУ!
А-цю-да-цю, святи не святи, а вонє, безроге, все пів в болото! Веселе, забавне!
№ 942. ЧАСТЬ 5 і 6. ГАЇВКИ,
так, як їх дівчата виводять з кругом з гусаком і круком. Всіх гаївок 20. (Зельман, Кострув, Жучок, Данчик, Гаїв, Воротар, Огірочки, Заїнка і т. д.) Весела, забавна!
Всі свята внесені на рекорді так, як вони обходяться в старім краю. Всі народні великодні обичаї, сміхи, жарти. Всіх пісень, кромі бесіди, на трох рекордах близько 40. Еще не бувале!
70001F СОГЛАСНО ЗАСПІВАЙМО. ХРИСТОС ВОСКРЕС!
Всі повисші рекорди 12-цалеві, найбільші, які робляться, кождий $1.25. За 5 будете мати в своїй хаті цілу українську святочну церемонію: танці, жарти, співи і т. п. Пошлемо на C. O. D. Пишіть по даровий каталог:
UKRAINIAN AMERICAN RECORD CO.
86 Second Ave., cor. 5th Street,
New York City.

ДО КАНАДИ
УКРАЇНСЬКА КОРАБЕЛЬНА АГЕНЦІЯ В МОНТРЕАЛІ
ІМІГРАЦІЯ ДОЗВОЛЕНА ДО КАНАДИ.
Кождий іміґрант може приїхати з Европи до Канади. Кождий поодинокий іміґрант потребує виробити собі Фармерський Афідейвит, котрий має бути потверджений Іміґраційними Властями.
Наше Бюро старається за все, що потрібно до приїзду іміґранта до Канади.
Уділяємо всякі інформації для іміґрантів до приїзду до Канади та заопікуємося старанно кождим пасажиром тут на місци.
Хто бажає спровадити своїх кревних або знакомих до Канади на означений час, тих просимо писати до нашого Бюра на адресу: 10—
ANGLO-UKRAINIAN STEAMSHIP TICKET AGENCY
243 CRAIG STREET WEST, MONTREAL, QUEBEC, CANADA

Tel. HOLYOKE 1766. DMYTRO SHABAN, Prop.
SHABAN NURSERY
НА ВЕСНЯНИЙ СЕЗОН.
Деревця овочеві (щепи) всякого рода, рівнож дерева тінисті, корчі оздібні, рожі, виногради, живоплоти і т. п. Ілюстровані каталоги і порадники огородничі в язику українськім і англійськім висилаються за надісланнєм 6 ц. марками на кошта пересилки.
Пишіть до: 34—
Shaban Nurseries, 27 Artisan St., Willimansett, Mass.

ДОЛЯРИ
посилаємо по зниженій ціні ПОСПІШНО І ТЕЛЕГРАФІЧНО і виплачуємо на послідній почті в краю.
СПРОВАДЖУЄМО кревних і знакомих до АМЕРИКИ і КАНАДИ та помагаємо при виробловaнню потрібних документів.
АТЕСТАЦІЯ всіх нотаріяльних документів та полагоджування СТАРОКРАЄВИХ СПРАВ. Контракти, повновласти, афідевіти, пашпорти та перміти.
Продаємо ДОМИ, ФАРМИ, ЛОТИ та ріжнородні БИЗНЕСИ по дуже приступних цінах.
Голоситься у всіх справах до дійсно українського НОТАРІЯЛЬНОГО БЮРА по совісні поради та ретельну услугу.
S. KOWBASNIUK
277 E. 10th STREET (між 1-ою і Евеню А) NEW YORK, N. Y.

ЕКСТРА! ВЕЛИЧАВА МАЙОВА ПРОГУЛЬКА ДО ГАЛИЧИНИ
під особистим зарядом п. ГРИГОРІЯ САМБОРА, відїде до Галичини МАЯ 18-го, 1928 р., на одному з найбільших кораблів в світі „ОЛИМПИК", котрий буде плисти водою лиш 5 день і пів.
Тому хто має замір відвідати своїх рідних за таним коштом і уникнути всяких клопотів в дорозі, нехай зголошуєсь до Бюра сей час, бо час короткий.
Ми також висилаємо гроші до краю і спроваджуємо кревних.
По близші інформації пишіть до: 82-93
GREGORY SAMBOR
2231 FAIRMOUNT AVE., PHILADELPHIA, PA.

Columbia
НАЙНОВІЙШІ УКРАЇНСЬКІ І РОСІЙСЬКІ РЕКОРДИ КОЛЮМБІЯ

САЛЬОМЕЯ КРУШЕЛЬНИЦЬКА, сопран.
27132F Віщі мої, віщі
Через сад виноград.
Е. Жуковський і Роза Красновська.
70008F Ярмарок в Бродах
Часть 1. і 2.
Український Хор Ліра:
27126F Ой, у лузі
Ой, у поли нивка
Кирстюк, тенор:
27127F Плотію уснув
Ангел вопіяше
Українська Орхестра П. Гуменюка:
27128F Запіць жених
Танець з під Львова
Українська Орхестра:
27129F На сінокосі
Бандуристи
Д. Медовий:
27130F Така її доля
Карі очи
Українська Орхестра П. Гуменюка, баритон Жуковський:
70007F Український бал в Америці (в двох частях).
ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ, баритон, з акомп. орхестри.
27124 Спорт Американський
Історія з пирогами
Український Хор „Ліра" з акомп. Орхестри
27125 Верховина
Де Дніпро Наш (нар. пісні)
27118F Ланцюшка, ком. пісня
Поганий час.
УКРАЇНСЬКИЙ ХОР І ОРХЕСТРА П. ГУМЕНЮКА.
27119F Вічний революціонер, Франко-Лисенко.
Ой вийшла червона.
ВОЛОДИМИР ДИЛОВ, бас з акомп. орхестри.
27120F Гуляв чумак на риночку.
Про дяка.
Д. МЕДОВ, тенор, з акомп. орхестри.
27121F Дивлюся я на небо.
Взяв би я бандуру.
МИХ. ЗАЗУЛЯК, баритон:
27015F (На небі зірка.
(Бом разом співайте!
70000F (Бог Предвічний. аЧсть І.
(Бог Предвічний. Часть ІІ.
70001F (Согласно співаймо.
(Христос Воскрес!
70003F (Отче Наш.
(Вірую.

ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ, баритон.
27068F (Бог Натуру.
(Во Вифлеємі.
27069F (Ой там на Йордані.
(Щедрий Вечір нині.
27077F (Сійся, родися.
(Пішла мати на грання.
О. К. КИРСТЮК, баритон.
27127 Плотію уснув
Ангел вопіяше
70000F Бог Предвічний (в двох частях)
70001F Согласно заспіваймо
Христос Воскрес
70003F Отче наш
Вірую во Бога
МИХАЙЛО ЗАЗУЛЯК, баритон, з акомп. орхестри:
27108F (Ой війди, війди, ясен місяцю
(Як почуєш в ночи.
27109F (Розлука, ти розлука
(Повій вітре на Вкраїну.
ВЕСЕЛІ ПОЛТАВЦІ.
27102F (Ой і ведуть до дому їду.
О. К. КІРСТЮК, баритон в акомп. органу і дзвонів.
27110F (Рождество твое, Христе Боже наш, Різдв. пісня.
(Рорди, Різдв. пісня.
27103F (Кучерява Катерина
Біду собі купила.
П. ГУМЕНЮК, сольо на скрипці.
27100F (Думка і коломийка
(Полька „Добуш"
ПАВЛО ГУМЕНЮК, сольо.
27098F („Гоп", вальц.
(Танець припісуда.
УКРАЇНСЬКА СІЧОВА ОРХЕСТРА СУРМА.
27122F (На городі Сурин грає.
Марш Січових стр.
27123F (Аркан, гуцульський танець
Кучерява Катерина
27104F (На сінокосі
Козак-тропак.
Евген Жуковський, баритон, з акомп. орхестри.
27082F (Вокойтя.
(Лист з Краю.
27083F (Зрадниця.
(Що грубе, то добре.
27089 (Полька Парубоцька
(Вальц Бандура
27090 (Рибалочка
(Змарніє
27092F (Ой, не світи, не лежиться.
(Рідний Край.
Жадайте повного каталога українських і російських рекордів. Пишіть або приходіть до нас. Пришліть спис рекордів, котрі хочете, а ми сейчас вишлемо їх вам за послілатою (C. O. D.). Всі замовлення виконуємо скоро і ретельно. 24

UKRAINIAN AMERICAN RECORD CO.
86 — 2ND AVENUE, COR. 5TH STREET, NEW YORK CITY
ФІЛІЯ: 2 WEST 32nd STREET, коло 5th Avenue, NEW YORK, N. Y.
ОТВОРЕНО ЦІЛИЙ ДЕНЬ І ВЕЧЕРАМИ.

ЖАРТИ.

Між приятельками.

— Хотілаб я знати, чи Олесь дійсно любить мене.
— Напевно.
— Гадаєш?
— А чомуж би він мав робити виїмку з тобою.

—o—

В темній вулиці.

— Будь ласка, добродію, котра тепер година?
— Не можу вам сказати, бо тут на вулиці так темно, що зовсім нічого не видно.
— То дайте мені годинник, а я завтра рано сам подивлюся.

—o—

Лікар (до пацієнта, який не може відважитися дати вирвати собі зуба): Я дав би собі зараз вирвати зуб, колиб то був мій.

Хорий: Я також згодився би на це, колиб то був ваш зуб.

—o—

В січні 1776. року підчас сильного морозу кн. Рошфуко їхав до Версалю. Побачив, що два його лакеї трясуться із зимна, тому сказав їм іти до карети. На дворі дуже хвалили Рошфуко за таку людяність.

— Мені дуже було жаль — сказав князь — що я не міг узяти до середини і візника і коней.

—o—

Повісти неоціненої вартости.

Камердинер письменника Вальтемара Скота Том Пюрдіє сказав раз:

— Ваші повісти, пане, такі гарні, а для мене просто неоцінені.
— Дуже мене це тішить.
— Так, пане, коли я вечером дуже змучений візьму книжку, зараз засипляю.

—o—

Фікція й дійсність.

Англійський поет Вальтер написав поезію у честь Кромвела, як він приняв титул протектора. А як на престіл вернув Карло ІІ., Вальтер написав подібну поезію у честь Карла. Карло ІІ. сказав Вальтерові, що попередня поезія в честь Кромвела була краще написана.

— Ваша королівська всечесносте — відповів поет — ми поети все щасливіші у фікції ніж у дійсности.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

КЛІВЛЕНД, О. Жіноче Тов. „Зоря", від. 358, повідомляє своїх членків, що місячні збори відбудуться у вівторок, 17. квітня, в год. 6.30 вечером, в У. Н. Домі. Проситься всіх членкинь прибути на збори. На сих зборах будеться принимати нових членкинь до У. Н. С. Будемо вибирати комітет до балю. Пригадується статутовий обовязок, щоб сповнила свій обовязок. Довгуючих членкинь проситься, щоб прийшли і вирівняли свої залеглости. Тому, що наші збори припадають як раз на Великдень, ми змушені перенести сі збори на слідуючий вівторок. Всім членкиням та прихильникам нашого відділу желаємо Веселих на щасливих Свят. — В. Скорик, пред.; А. Карась, кас.; К. Волянська, фін. секр.

ДОКТОР В ФОРМІ ЛІЧНИЧОЇ ГЕРБАТИ ЗА ДОЛЯРА.

Чому маєте троїтися і тратити гроші, коли наша ЛІЧНИЧА ГЕРБАТА є много помічніша від всіх прочих.
Недуги жолудка, нестравність, біль голови, нервовість, гази, брак апетиту, безсонність і инші устанують по ужиттю нашої ЛІЧНИЧОЇ ГЕРБАТИ.
Долучіть до замовлення доляра, а ми вишлемо вам відворотно ЛІЧНИЧУ ГЕРБАТУ. 87—
Єсли не вдоволені, гроші вертаєм.
CHARLES BARON,
307 East 18th Street, New York, N. Y.

НЕБЕЗПЕКА!
При першім захоложенню грудий натерайся
Д-РА РІХТЕРА
Anchor Brand
PAIN-EXPELLER
Охоронний знак Reg. U. S. Pat. Office.
Дивіть, щоб на пачці був Anchor охоронний знак
Ціна 35 ц. і 70 ц. у аптиках, або пишіть впрост до лябораторії
F. AD. RICHTER & CO.
Berry & So. 5 Sts.
Brooklyn, N. Y.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

З ПРИЧИНИ слабого здоровля женя спродам дешево гросерню і делікатесен; бизнес добре вироблений і першорядно урядженний. Голоситися до шторy: 83-90
511 EAST 5th ST., NEW YORK, N. Y. (bet. Ave. A & B)

ПОШУКУЮ СТАРШОЇ ДІВЧИНИ або вдови, у віці 30 до 35 літ, як господині дому. Голоситися прошу особисто або листовно до: 86-7
MICHAEL PUKACZAWSKY,
3008 W. 47th Street, Chicago, Ill.

ПОШУКУЮ ЖЕНЩИНИ у віці 30 до 40 літ до заряду дому і опіки 3 дітий, у віці між 3 до 10 літ. Голоситися до: 86-7
О. ШПИКУЛА
70 Blackstone St., Woonsocket, R. I.

ВДОВЕЦЬ 50 літ пошукує господині, котра любить тихе і спокійне життя на фармі в Канаді і котраб могла причинитися до сплати довгу на фармі та стати властителькою фарми. Інтересовані зволять голоситися письменно, пишучи латинськими літерами, до MICHAEL JUZWISHYN, Shortdale, Man., Canada. 87-9

АГЕНТИ — Ми започаткуємо вас в бизнесі і поможемо щоб вам успішно ішло. Непотреба ні капіталу ні знання. Вільні хвилі або весь час. Можете заробити $50—$100 тижнево. Пишіть Madison Products, 562 Broadway, New York. 210—

ДОБРА РОБОТА І ДОБРИЙ ЗАРОБОК.
Шукаючі за працею і добрим заробітком, як мущини так і женщини, зволять зголоситись до нашого бюра як найскорше.
З дальших околиць голоситься листовно, місцеві особисто кождого дня до 8-мої вечером. 87—
THE GLOBE SERVICE CORPORATION
30 East 7th Street, New York, N. Y.

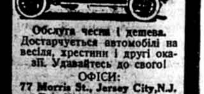
ГУЦУЛЬСЬКІ ПИСАНКИ
Маємо правдиво Гуцульські **ПИСАНКИ в 5 красках.** Щось чудового. Американці купують. Кождий Українець повинен мати на свята і показати такі красні писанки знакомим. 12 за 5 долярів. Висилаємо також на провінцію. Адресуйте: 82-7
SURMA
103 AVENUE A, NE WYORK, N. Y.

ПОВІДОМЛЯЮ, ЩО Я:
СПРОВАДЖУЮ з краю на фармерські афідевіти.
СПРОДАЮ шифкарти на всі лінії.
ПЕРЕСИЛАЮ гроші в долярах до всіх країв Европи на остану почту.
ВИРОБЛЯЮ всі кревні документи, як повномочія, контракти і другі.
ПОРАДИ в справах іміграції і грунтових дарoм. 85,7,91
Голоситься або пишіть до:
МИХАЙЛО БУНДА,
621 W. 3rd Street, Fulton, N. Y.

ПАТЕНТИ
BRYANT AND LOWRY
Registered Patent Attorneys,
310 VICTOR BUILDING,
WASHINGTON, D. C.
Пишіть по Описи і Шкіци та гарно ілюстровану Патентову Книжку. Обі висилаємо, на жадання, даром. Напишіть також над яким винаходом працюєте тепер і пришліть нам шкіц і опис до переглянення, щоб забезпечити ваші права сейчас.
Найбільші признання, умірковані ціни, скора обслуга, понад 25 літ практики. На ваші запити відповідаємо даром.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНЕМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
129 E. 7th STREET, NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2568

СТЕФАН Г. ЄВУСЯК
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Обслуга чесна і дешева. Достарчається автомобілі на весіля, хрестини і другі оказії. Удавайтесь до свого!
ОФІСИ:
77 Morris St., Jersey City, N.J.
Tel. Montgomery 1745
45 Prospect Av., Bayonne, N.J.
Telephone 340

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".